

Вінницький національний технічний університет
Факультет машинобудування та транспорту
Кафедра автомобілів та транспортного менеджменту

Магістерська робота на тему: Підвищення
ефективності експлуатації транспортних засобів створенням
інноваційного діагностичного комплексу

Керівник: д.т.н., професор А.П.Поляков

Роботу виконав: С.Ф.Вижга навчальна група 1АТ-15м

Вінниця 2017

Мета роботи

- розробка методики діагностування паливно-екологічних показників дизельних двигунів транспортних засобів на основі дослідження взаємозв'язків між технічним станом ДВЗ та складом відпрацьованих газів і витратою палива.

Предмет дослідження

- технічний стан двигуна внутрішнього згорання на різних режимах роботи.

Об'єкт дослідження

- вплив технічного стану основних систем двигуна, деталей циліндро-поршневої групи на склад відпрацьованих газів та витрату палива.

ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ПОСТАВЛЕНОЇ МЕТИ НЕОБХІДНО ВИРІШИТИ НАСТУПНІ ЧАСТКОВІ ЗАВДАННЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

- проведення досліджень стану дизельних двигунів транспортних засобів за екологічними і паливно-економічними показниками;
- обґрунтування методу технічної діагностики стану дизельних двигунів транспортних засобів в умовах експлуатації з використанням аналізу складу відпрацьованих газів;
- розробка методики і процедури інструментальної діагностики технічного стану дизельних двигунів транспортних засобів по паливно-економічним показникам на основі аналізу складу відпрацьованих газів;
- розробка рекомендацій щодо розширення застосування методики безрозбірної діагностики технічного стану двигунів транспортних засобів за складом відпрацьованих газів з урахуванням умов реальної експлуатації.

НАУКОВА НОВИЗНА РОБОТИ:

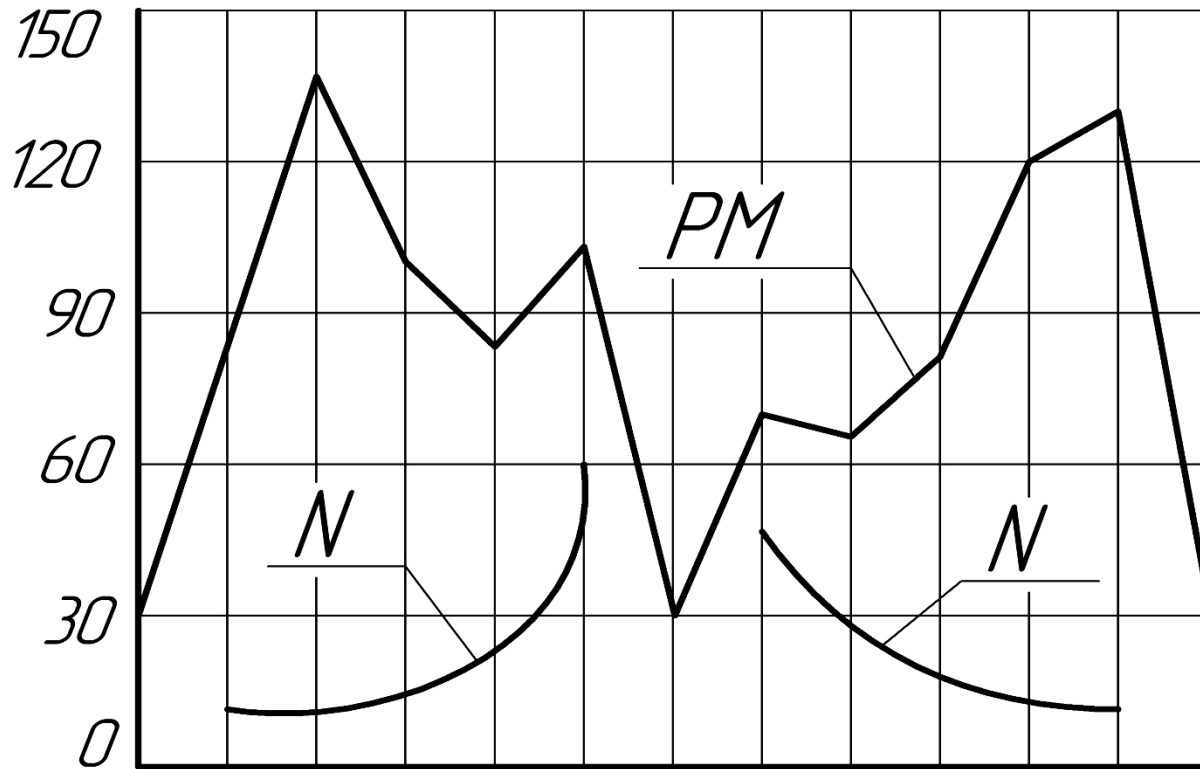
- отримано закономірності зв'язку технічного стану дизелів з димністю і складом відпрацьованих газів в умовах реальної експлуатації транспортних засобів;
- теоретично обґрунтована методика експрес-контролю витрати палива двигуна по аналізу складу відпрацьованих газів;
- розроблено пропозиції по подальшому розвитку методики діагностування з метою визначення конкретних несправностей ДВЗ.

ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ РОБОТИ:

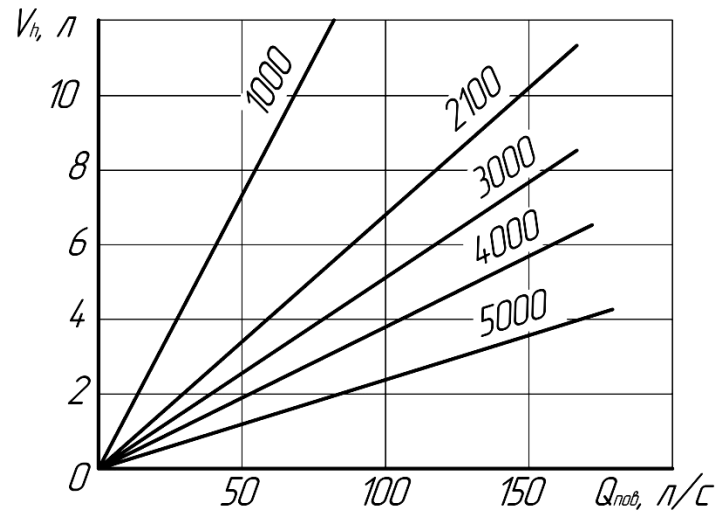
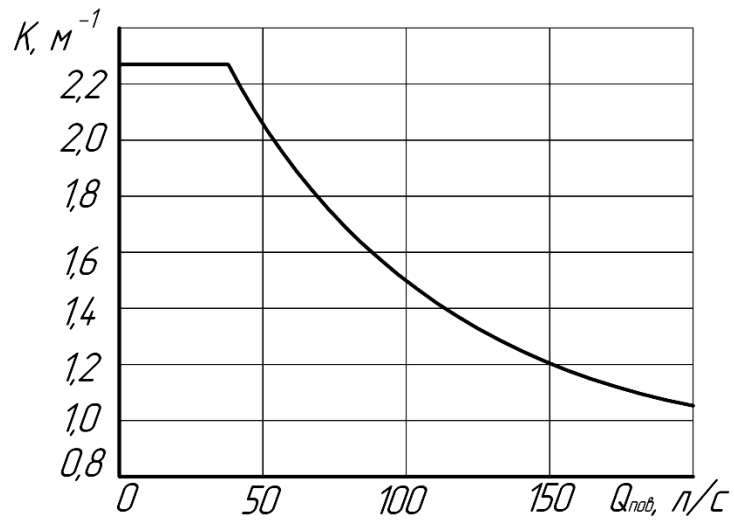
- отримано закономірності зв'язку напрацювання дизелів транспортних засобів з витратою палива, димністю і складом відпрацьованих газів в умовах реальної експлуатації;

- удосконалена методика технічного діагностування паливних показників дизельних транспортних засобів в умовах експлуатації з використанням аналізу складу відпрацьованих газів;

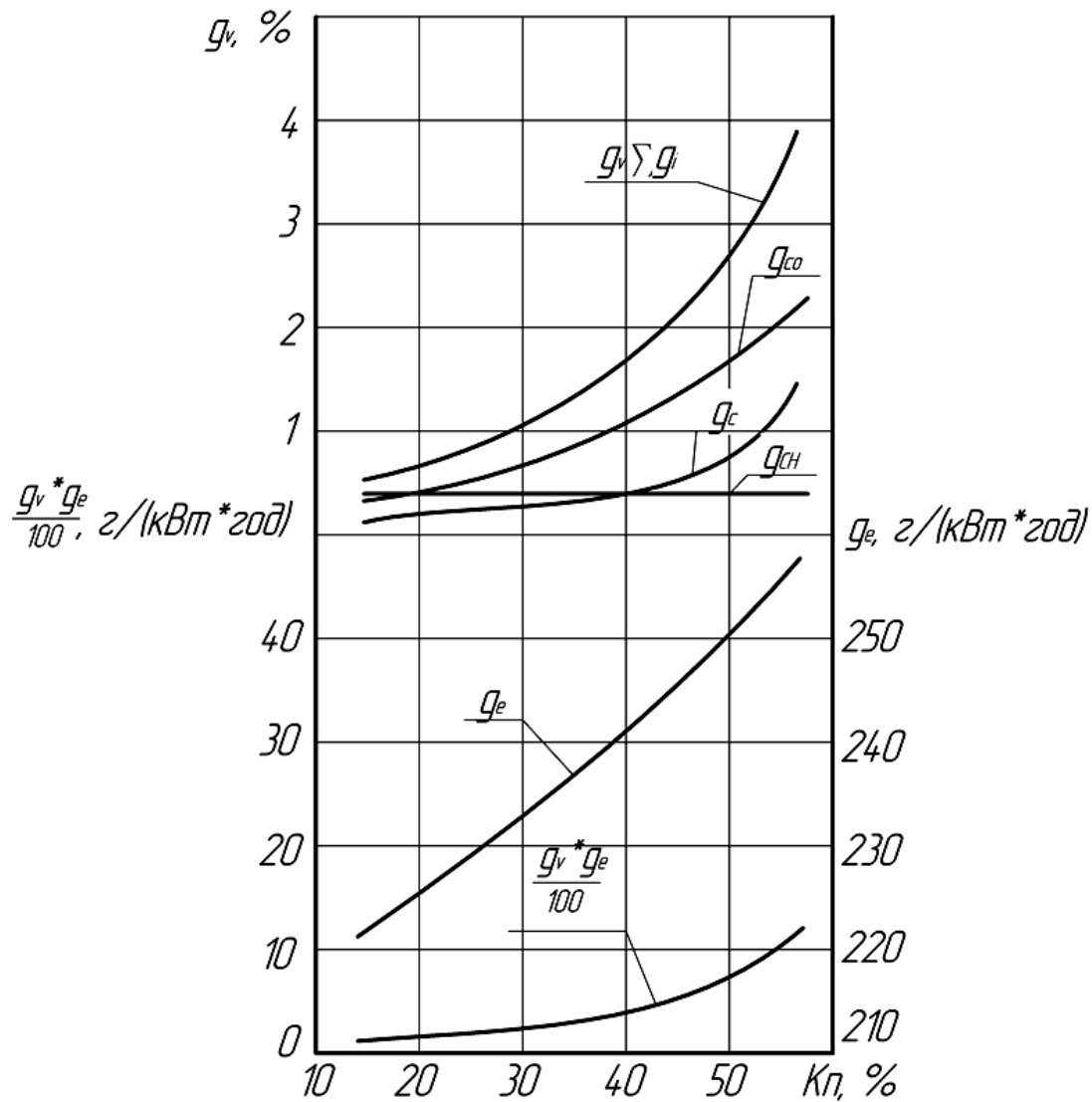
- розроблено рекомендації по розширенню застосовності розробленої методики з метою визначення конкретних несправностей ДВЗ транспортних засобів за складом відпрацьованих газів.

Співвідношення концентрації частинок (PM, г/м³) і димності відпрацьованих газів (N,%) при випробуваннях по 13-ті режимному циклу Правил ЄЕК ООН №49-02

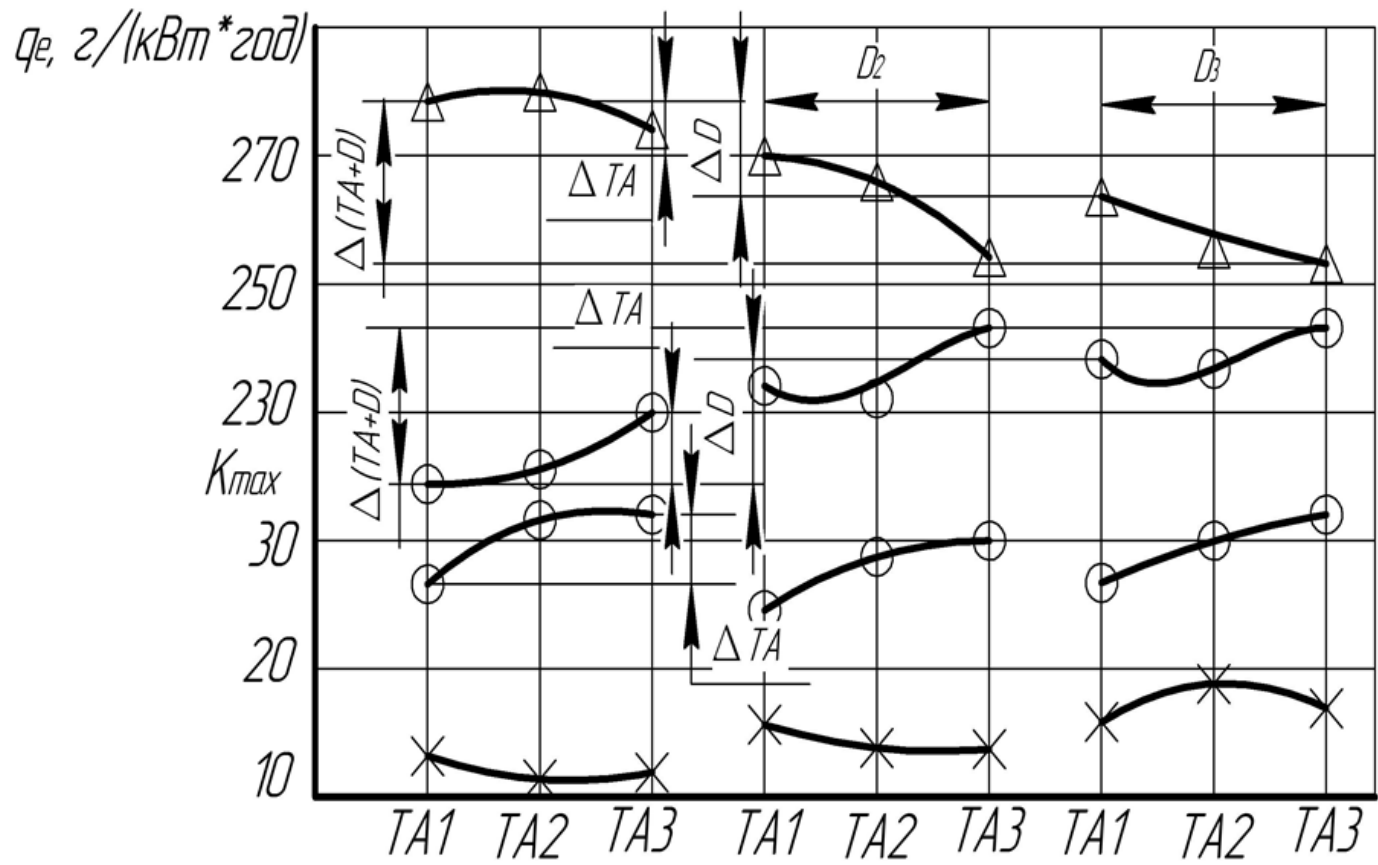
**Предельноприпустимі норми димності
відпрацьованих газів дизелів за
правилами № 24 ЄЕК ООН**

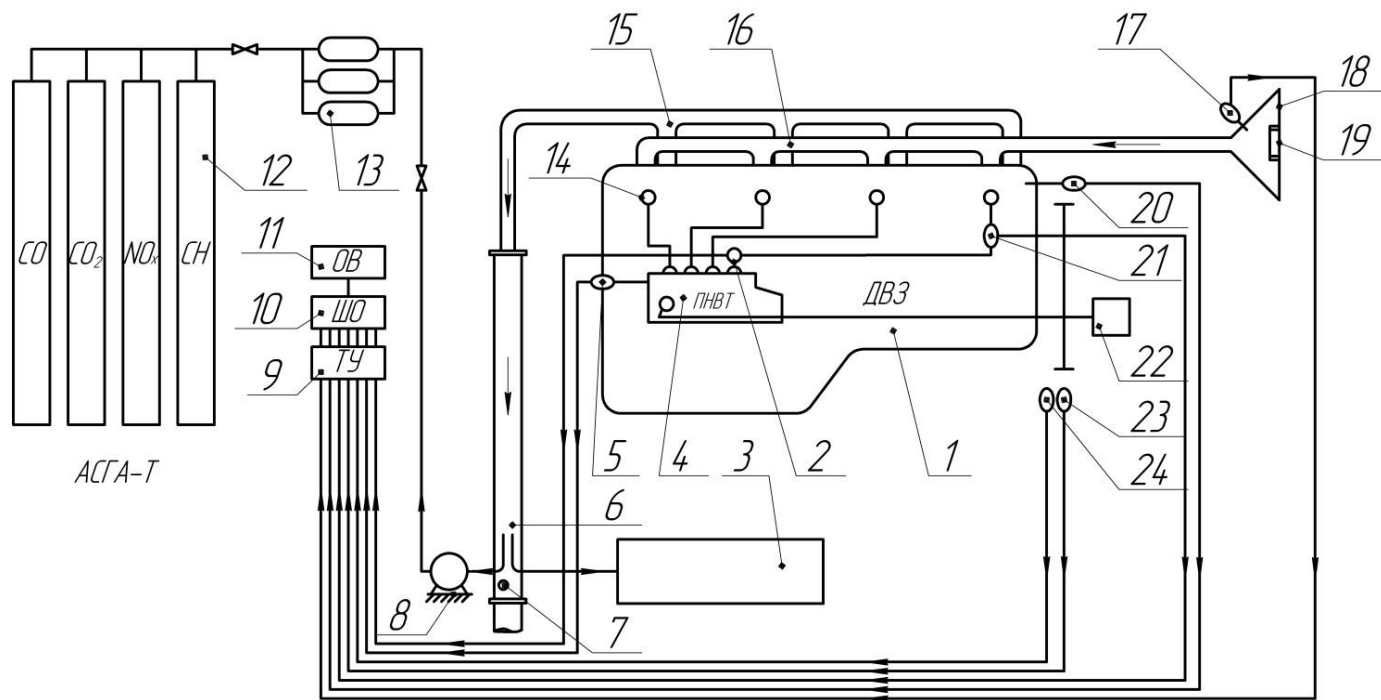
g_{CH} – втрати за CH ; g_{CO} – втрати за CO ; g_C – втрати по сажі; $g_{сум}$ – сумарні втрати

Результати розрахунку недовикористання тепла при неповному згорянні палива

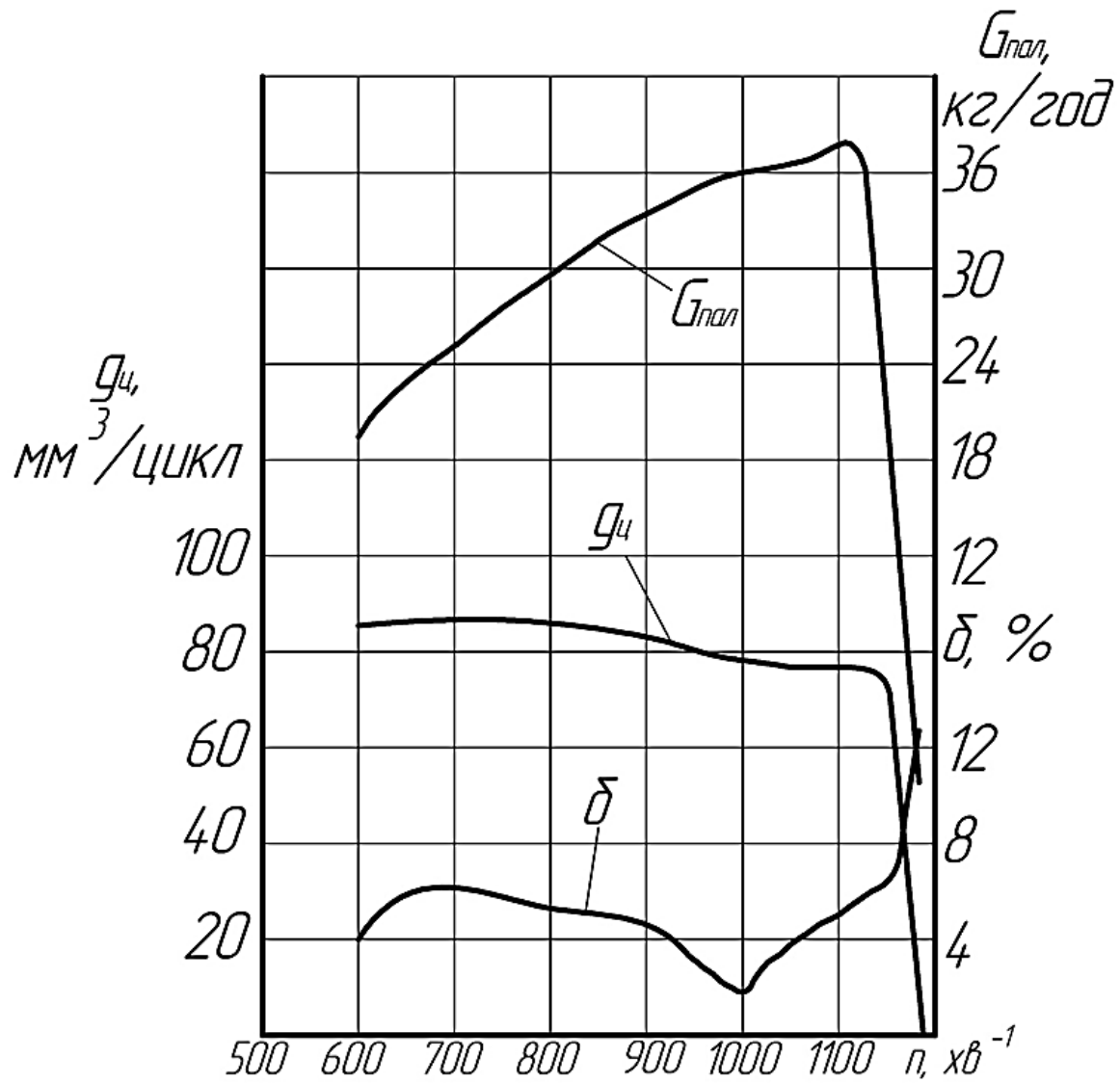

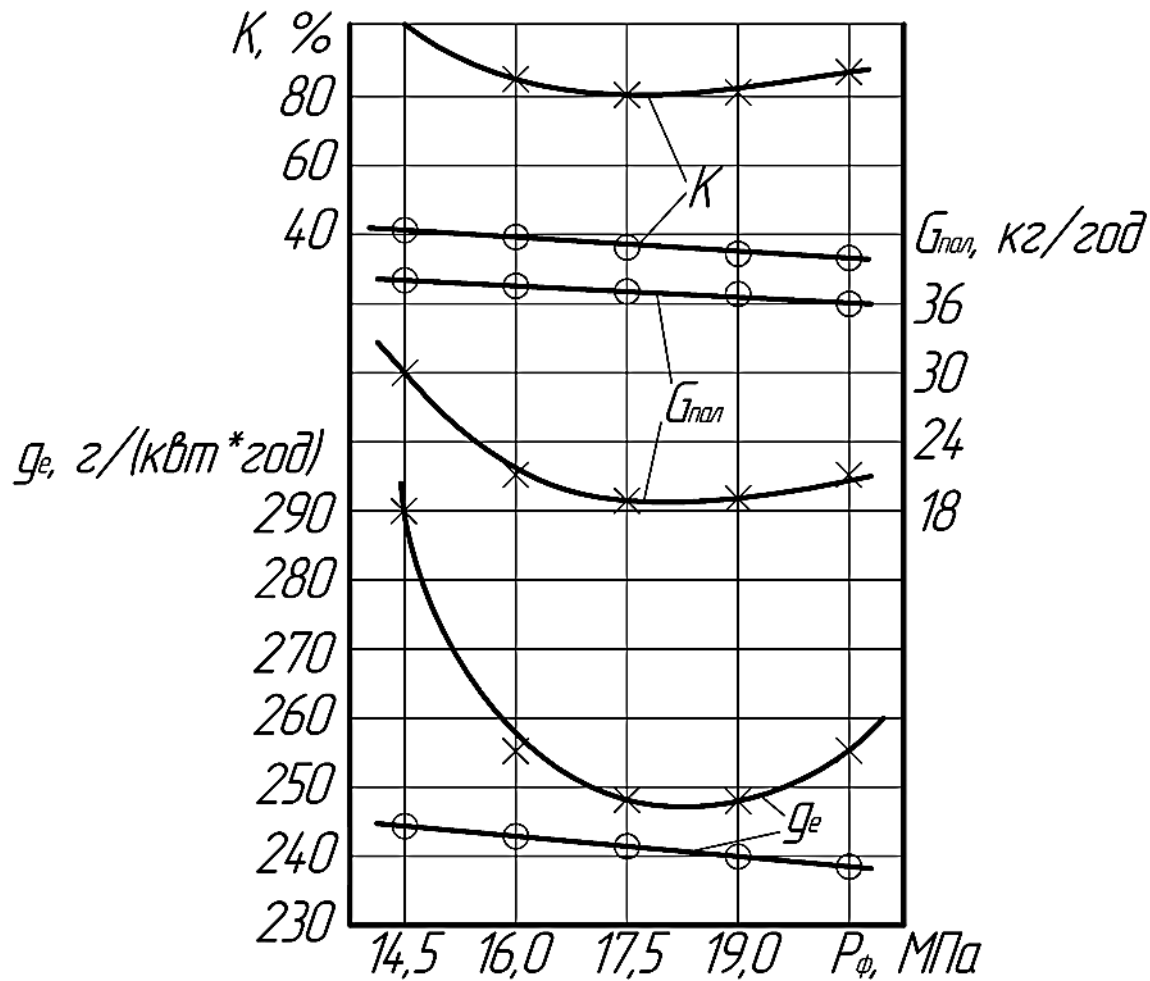
Вплив напрацювання паливної апаратури на показники дизеля ЯМЗ-238

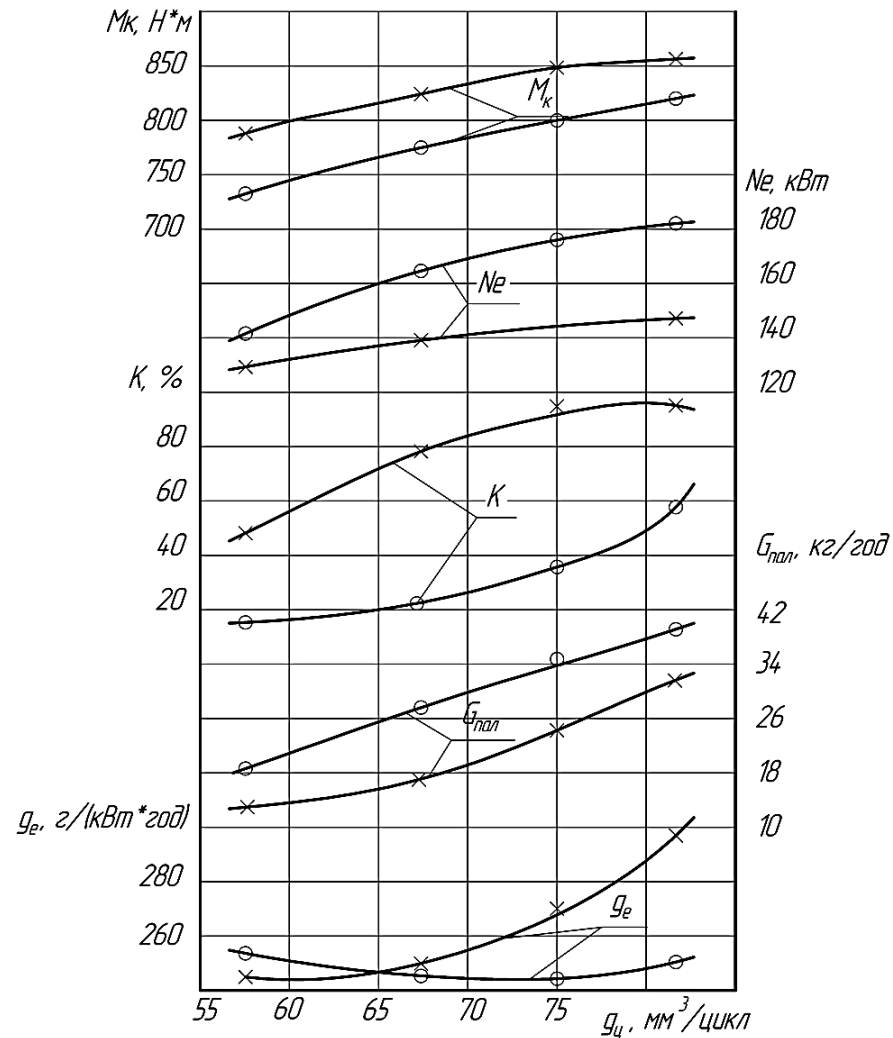
Схема установки для діагностування паливної апаратури та дизеля за складом відпрацьованих газів

**Регулювальна характеристика
паливного насоса ЯЗТА-238**

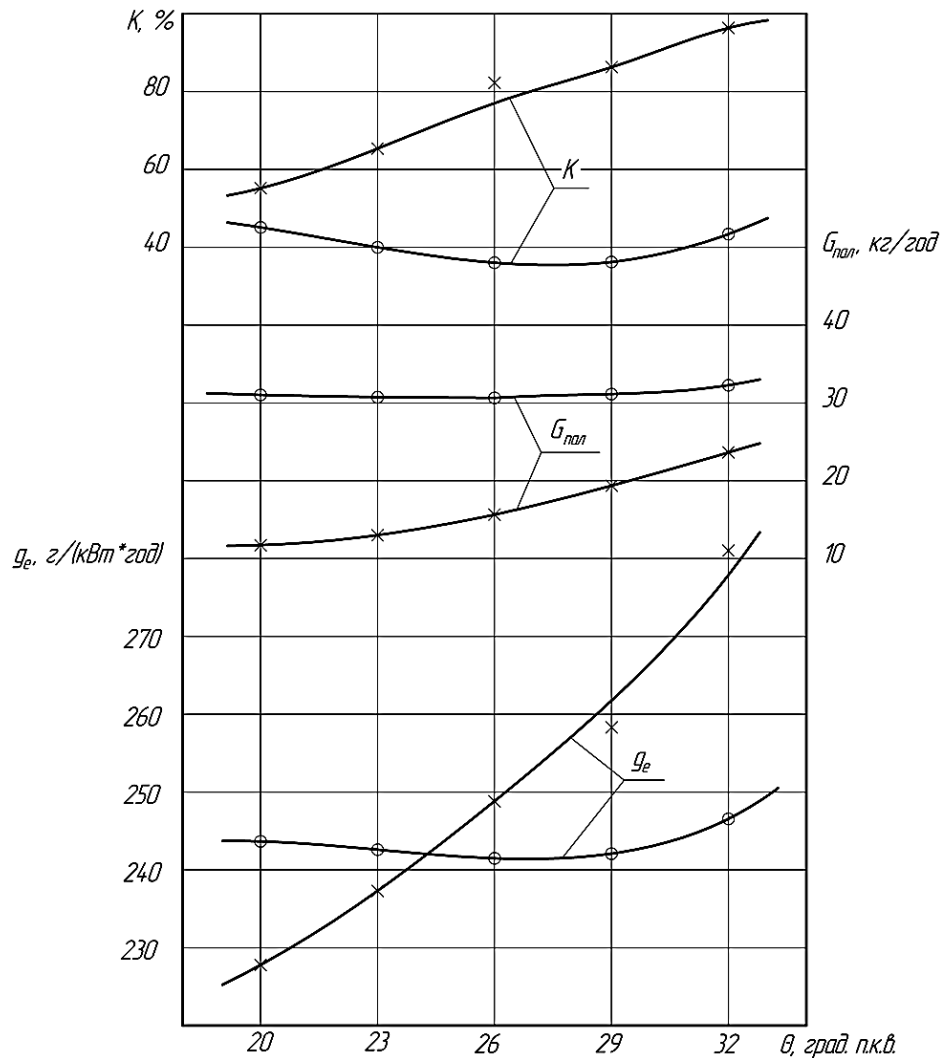
**Залежність основних показників дизеля ЯМЗ-238
від тиску впорскування палива форсунками на
різних режимах роботи**

○—○—○—○— номінальний режим роботи, $n=2200$ хв⁻¹;

х—х—х—х— режим максимального крутного моменту, $n=1400$ хв⁻¹

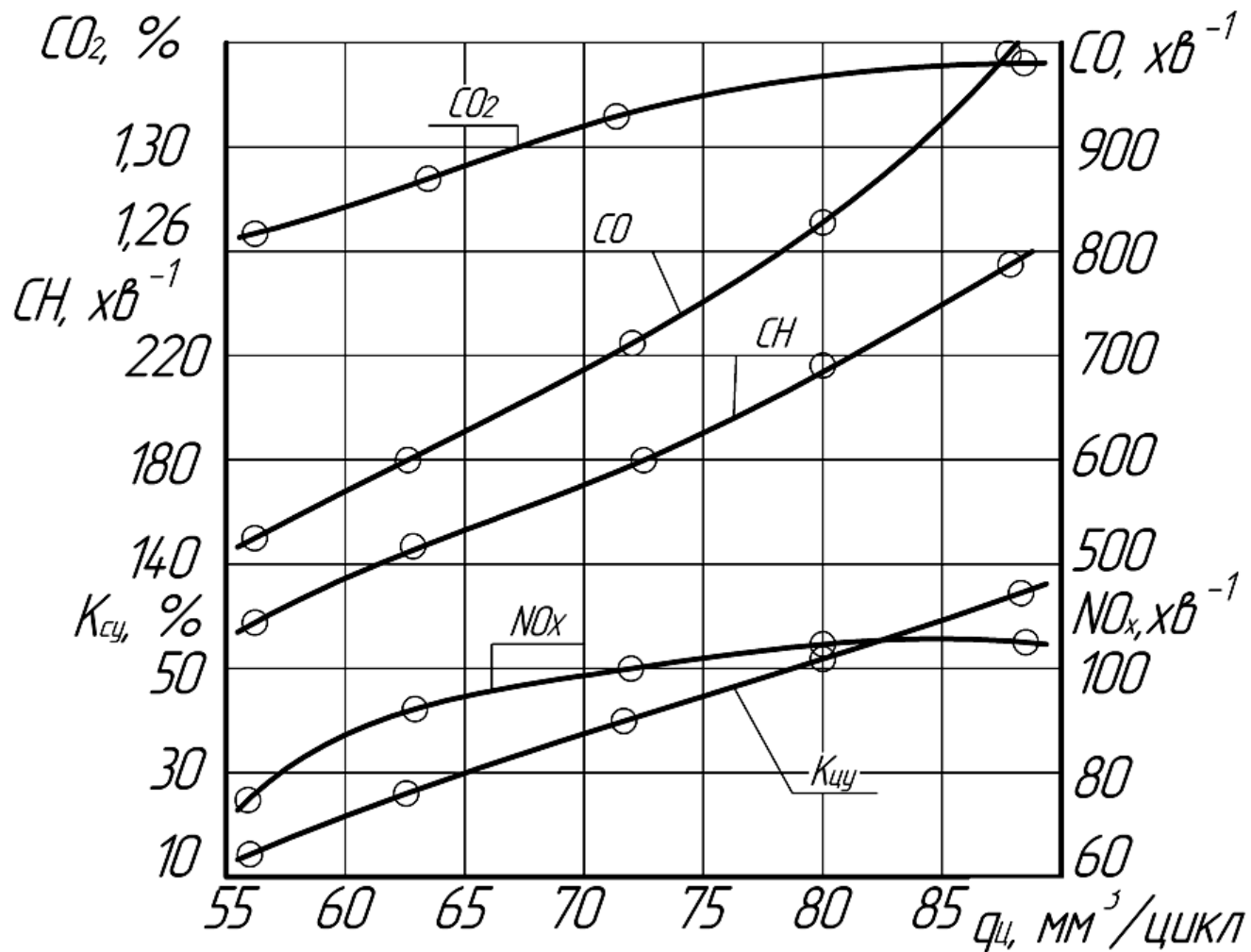
Залежність основних показників дизеля ЯМЗ-238 від циклової подачі палива на різних режимах роботи

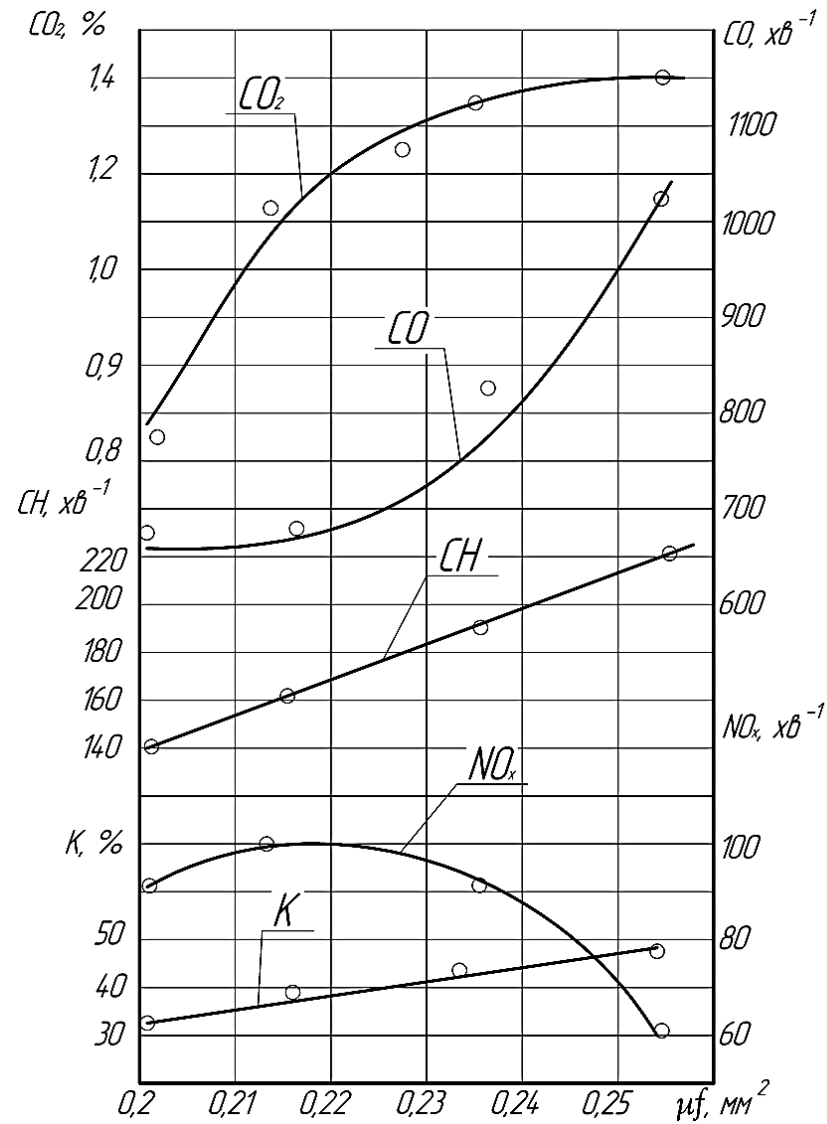
o—o—o—o – номінальний режим роботи, $n=2200 \text{ хв}^{-1}$;

x—x—x—x – режим максимального крутного моменту, $n=1400 \text{ хв}^{-1}$

Залежність основних показників дизеля ЯМЗ-238 від кута випередження впорскування палива на різних режимах роботи

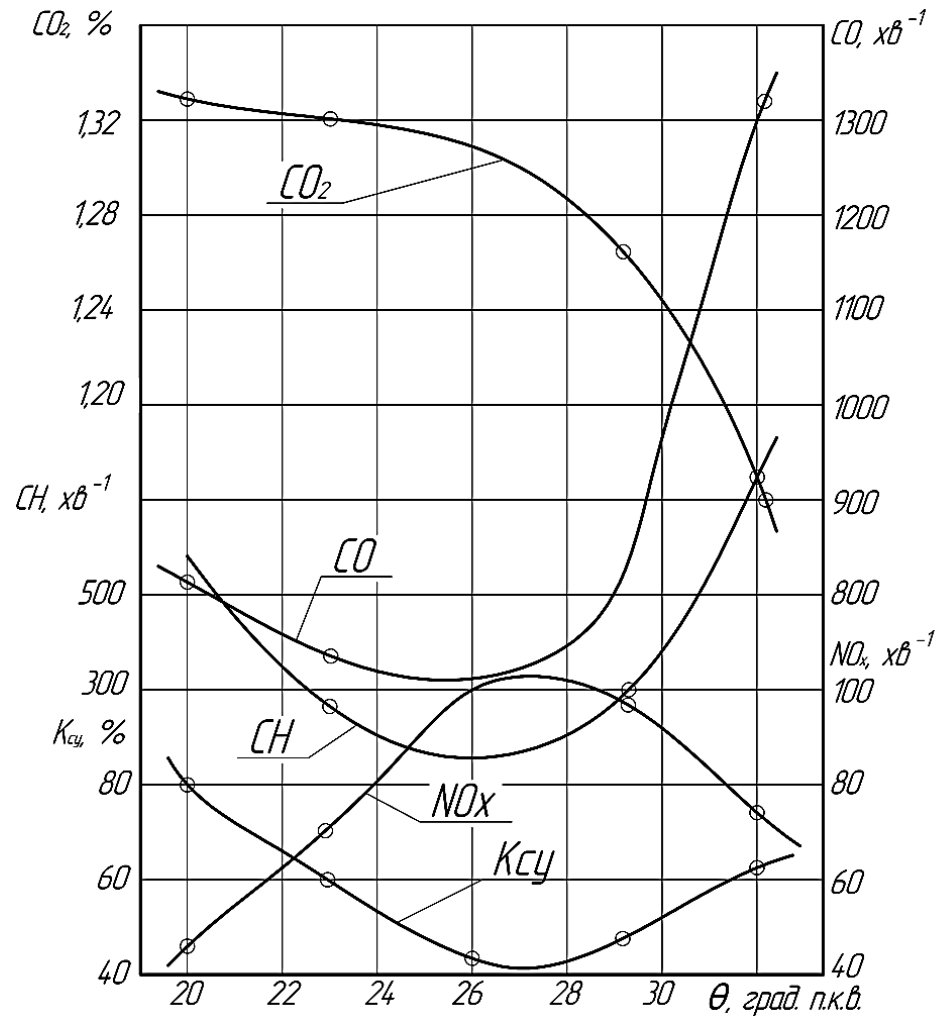

Вплив циклової подачі палива $g_{ц}$ на склад відпрацьованих газів в режимі вільного прискорення дизеля ЯМЗ-238

Вплив прохідного перерізу розпилювачів μ_f на склад відпрацьованих газів в режимі вільного прискорення дизеля ЯМЗ-238

Вплив кута випередження впорскування палива $\theta_{впр}$ на склад відпрацьованих газів в режимі вільного прискорення дизеля ЯМЗ-238

**Дякую
за увагу !**